

11.SINIFLAR /  
TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI DERSİVI.ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME  
SORULARI

1. Aşağıdakilerin hangisinde modern hikaye ve romandan önce bunların işlevini üstlenen türler bir arada verilmiştir?

- A) Destan - Gazel - Masal  
B) Mesnevi - Kaside - Efsane  
C) Fabl - Koşuk - Halk Hikâyeleri  
D) Mesnevi - Halk Hikâyesi - Türkü  
E) Halk Hikâyeleri - Mesnevi - Masal

2. Modernist romanda gerçeklik karşısında kuşkucu ve tedirgin olan, iç dünyasına çekilen, yabancılaşan, toplumla çatışan, karamsar, bunalımlı, zayıf birey ele alınmıştır. Bu tarz hikâyede kronolojik zamanda geriye dönüşlerle geleneksel anlatım ve yapıdan uzaklaşmış, olay örgüsü ve mekân geri planda kalmıştır.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi bu anlayışla eser vermiştir?

- A) Mustafa Kutlu B) Aka Gündüz  
C) Sevinç Çokum D) Yaşar Kemal  
E) Ferit Edgü

3. Cumhuriyet Dönemi'nin 1940-1960 yılları arasında çeşitli anlayışlarla romanlar yazılmıştır. Ahmet Hamdi Tanpınar, Tarık Buğra modernist çizgide(I) romanlar yazmışlardır. Kemal Tahir, Orhan Kemal, Yaşar Kemal, Samim Kocagöz, Fakir Baykurt, Haldun Taner, Talip Apaydın gibi toplumcu gerçekçi yazarlar (II); eserlerinde köy ve köylünün sorunları, toprak kavgaları, köyden kente göç gibi toplumsal konuları ele almışlardır. Nezihe Meriç, Yusuf Atılgan, Ferit Edgü bireyin iç dünyasını esas alan eserler (III) vermişlerdir. Hüseyin Nihal Atsız, Mustafa Necati Sepetçioğlu, Sevinç Çokum millî ve dinî duyarlılıkları (IV) yansıtan anlayışla eser vermişlerdir.

Parçada numaralanmış yerlerin hangisinin yerleri değiştirilirse ifade yanlışlığı giderilmiş olur?

- A) I - III B) I - IV C) II - III D) II - IV E) III - IV

4. Eserde kişiyi, olayı ya da durumu ayırt etmek için kullanılan bir tekniktir. Özellikle roman şahıslarının tipik özelliklerinin verilmesinde uygulanır. Kemal'in Vatan yahut Silistre piyesinde, Abdullah Çavuş'un sürekli tekrar ettiği "Kıyamet mi kopar?" sözü bu tekniğin başarılı bir uygulamasıdır.

Bu parçada bahsedilen roman tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Montaj B) Pastiş  
C) İroni D) Leitmotiv  
E) Bilinç Akışı

5. Aşağıdakilerden hangisi toplumsal gerçekçi yazarlar için söylenemez?

- A) Eserlerde ideolojik yaklaşımlardan uzak durulmuştur.  
B) Yazarlar görüşlerini aktarmada romanı araç olarak kullanmışlardır.  
C) Bu anlayışta daha çok köyden kente göçün ortaya koyduğu sorunlar ele alınır.  
D) Halkı aydınlatmak düşüncesiyle bazı yazarlar bazı bölgeleri özellikle seçmiştir.  
E) Anadolu insanının gerçeği, toplumsal değişimle yaşanan sancılar ön plana çıkartılmıştı.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kahraman anlatıcı ağzından yazılmıştır?

- A) Mahalle kahvesinin önündeki setin üstü sanki ufak bir bahçecikti.  
B) Raif Efendi işin biraz fazla kaçtığı anlar gibi oldu, kaşlarını oynattı.  
C) Muayeneye gelen doktorların yüzündeki o umutsuzluğu görebiliyordum.  
D) Delikanlı, gözleri dönmüş, korkudan titreyerek, kendini dışarıya, yolun üstüne fırlattı.  
E) Hareketlerinde ve yürüyüşünde, kabul edilmiş bir mağlubiyetin hazin sessizliği vardı.

## 11.SINIFLAR / TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI DERSİ

## VI.ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

7. Roman; İhsan", "Nuran", "Suat" ve "Mümtaz" başlıklarını taşıyan dört bölümden oluşur. Birinci bölümde olaylar şu şekilde gelişir: Mümtaz'ın amcasının oğlu İhsan, hastalığı iyice ağırlaşmış olarak evde yatmaktadır. Evlerinde bu durumdan kaynaklanan, sıkıntılı bir hava vardır. İhsan'ın bu hastalığından dolayı kontratı yenilemek, kiralari almak, bakıcı bulmak evin idaresi ile ilgilenmek Mümtaz'a kalmıştır. Kiracılar, türlü bahanelerle kira parasını ertelemekte, dükkânın küçük ve bakımsız olduğundan yakınmaktadır.

**Parçada bahsedilen eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yalnızız - Peyami Safa  
 B) Huzur - Ahmet Hamdi Tanpınar  
 C) Ateşten Gömlek - Halide Edip Adivar  
 D) Yaban - Yakup Kadri Karaosmanoğlu  
 E) Yaprak Dökümü - Reşat Nuri Güntekin

8. Cumhuriyet dönemi 1923-50 romanı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Önceki dönemlere göre teknik geliştirilmiş, daha kaliteli romanlar yazılmıştır.  
 B) Gözlemci gerçekçiliğe dayalı roman anlayışı benimsenmiştir.  
 C) Daha çok realizm ve natüralizm akımları etkili olmuştur.  
 D) Büyük şehirlere göçün ortaya çıkardığı problemler üzerinde durulmuştur.  
 E) Milli edebiyat sanatçıları bu dönemde eser vermeye devam etmiştir.

9. 1970'li yıllarda yazdığı eserleriyle Türk edebiyatında modern roman ve hikâyenin öncülerinden oldu. Roman ve hikâyeden başka tiyatro ve günlük türünde de eser verdi. Daha çok, toplumcu gerçekçiliğin hâkim olduğu bir dönemde bu çizginin dışına çıkarak modernist çizgide farklı biçim, teknik ve içerikte eserler yazdı. Kendisi de akademisyen bir aydın olan yazar, eserlerinde yaşadığı toplumun ve düzenin yerleşik kurallarına uyum sağlayamayan, bunlarla çelişen ve sonuçta tutunamayıp yenilen aydın kişileri konu edindi.

**Parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Oğuz Atay  
 B) Haldun Taner  
 C) Fakir Baykurt  
 D) Peyami Safa  
 E) Sevinç Çokum

10. Kitaplığının rafları toz içinde... masanın üstü de... Buraya hiç dokunulmamış. Demek beş yılda bitiremem, diyorsun. Sürekli okusam da. Bitireceğim Selim. Bütün dünyaya gücümüzü göstereceğim. Eğildi, yazı masasının gözlerini rasgele açarak içindekileri çıkarmaya koyuldu. Sonra, bütün kâğıtları kucakladı, hem yatak hem divan olarak kullanılan somyanın üstüne taşıdı ve kâğıtların yanına uzandı. Müzeyyen Hanımın yağlı boya manzaralı yastıklarından birine yaslanıp önündeki yığını karıştırmaya başladı.

**Parçanın dil ve anlatım özellikleri dikkate alındığında parça hangi anlayışla yazılmış olabilir?**

- A) Natüralist Anlayış  
 B) Milli ve Dini Anlayış  
 C) Modernist Anlayış  
 D) Toplumsal Gerçekçi Anlayış  
 E) Bireyin İç Dünyasını Esas Alanlar

## 11.SINIFLAR / TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI DERSİ

## VI.ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

- A) Pazartesi günü/şirketin son durumunu / görüşecekler.
- B) Yürekleri heyecanla çarpan bu gençlere yol göstermek için / sabırsızlanıyordu.
- C) Hasta yakınları / başhekimin sesini duyunca / onun yanına / gittiler.
- D) Yüzünde beliren içten bir tebessümle kapıda / bizi / bekliyordu.
- E) İnsanların kusurlarını bulmaya çalışmak / yanlış ve kabul edilemez bir davranıştır.

12. Aşağıdakilerden hangisi ayraç içindeki tekniği örneklemez?

- A) Bir yazarın Yûsuf ile Züleyha adlı romanı yazarken içerik yönünden Divan edebiyatındaki Yûsuf ile Züleyha mesnevilerini örnek alması.(Parodi)
- B) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Saatleri Ayarlama Enstitüsü adlı romanında önemsiz bir kurum olan Saatleri Ayarlama Enstitüsünü asrın en büyük, en faydalı kurumu şeklinde tanıtması. (Pastiş)
- C) Gözlerden iyice uzaklaşmıştım. Yalnız yürümeyi ve saatlerce oturmayı seviyordum. Denizin üstünde martılar adeta yalnızlığıma ortak oluyordu. Arada bir de balık avlamak için suya akın ediyorlardı. Saatlerce oturdum. Her balık yem olduğunda martıların mutluluğuna ortak oldum.(Bilinç akışı)
- D) Bugün her zamankinden farklı bir şekilde gökyüzünün farklı ama bir o kadar büyüleyici renk tonlarını gözlemek mümkündü. Bu sırada can sıkıntımın gitmesini amaçlayarak sahilde yavaş adımlarla yürüyordum.(İç konuşma)
- E) Ali Rıza Bey, Babıali yetiştirmelerinden bir müşlikiye memuru idi. Otuz yaşına kadar dahiliye Kalemlerinden birinde çalışmıştı.Belkiş ölünceye kadar da orada kalacaktı.Fakat kız kardeşiyle annesinin kik ay arayla ölmesi, onu birdebire İstanbul'dan soğutmuştu. (Geriye dönüş tekniği)

13. Türk edebiyatına roman, Tanzimat Dönemi'nde - - -'nin Fransız yazar Fénelon'dan çevirdiği - - - adlı eserle girmiştir. Bu dönem yazarlarından Şemsettin Sami'nin Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat adlı eseri ilk Türk romanı olarak kabul edilir.

Parçadaki boşluklara aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Ahmet Vefik Paşa - Sefiller
- B) Vartan Paşa - Paris Meşvereti
- C) Ziya Paşa - Hikaye-i Robinson
- D) Münif Paşa - Hikaye-i Mağdurin
- E) Yusuf Kâmil Paşa - Telemak

14. Biz duyarız en büyük zevkini ruhumuzun Görünce bir köylünün kıvrılmayan belini.

Dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öznesi, gizli öznedir.
- B) Zarf tümleci vardır.
- C) Dolaylı tümleç vardır.
- D) Dört öğeden oluşmaktadır.
- E) Belirtili nesne kullanılmıştır.

15. Aşağıdakilerden hangisi öge sayısı bakımından diğerlerinden fazladır?

- A) Küçük şehirde yaşamak onu mutlu ediyordu.
- B) Sayıları gititkçe artan kalabalığa açıklama yapmak gerekiyordu.
- C) Saatlerce bekledikten sonra bizi rahatlatan haberi almıştık.
- D) Çocukluğuma dönmek için burada eski günleri yad ederim.
- E) Yüzünde yılların yorgunluğunu taşıyan bu adam, belli ki büyük acılar yaşamıştı.